

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A bíróság a Független Rendőr Szakszervezet, ügyintéző: dr. Mata Anett jogi előadó (1388 Budapest, Pf.: 52.) által képviselt Sz
szám alatti lakos felperesnek – a dr. Fekete László ügyvéd
által képviselt Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen
illetménykülönbözet megfizetése iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek bruttó 983.555,-, azaz kilencszáznyilcvanháromezer-ötszázötvenöt forint illetményt törvényes levonásokkal terheltén, valamint ezen összegből az alábbi részösszegek utáni kamatokat:

217.065,-, azaz kettőszáztizenhétezer-hatvanöt forint után 2006. június hó 1. napjától;

55.200,-, azaz ötvenötezer-kettőszáz forint után 2007. január hó 1. napjától;

347.304,-, azaz háromszáznegyvenhétezer-háromszáznégyszáz forint után 2009. szeptember hó 1. napjától;

36.800,-, azaz harminchatezer-nyolcszáz forint után 2008. január hó 1. napjától;

317.898,-, azaz háromszáztizenhétezer-nyolcszázkilencvennyolc forint után 2008. augusztus hó 1. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre a naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a bíróság a felperesi keresetet **e l u t a s í t j a**.

Mindegyik fél viseli a perrel felmerült költségét.

Az állam által előlegezett és feljegyzett eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet ennél a bíróságnál kell írásban, 3 példányban benyújtani és a Somogy Megyei Bíróságnak címezni.

Abban az esetben, ha a fellebbezés a perköltség, illetve az Állam által előlegezett illeték és költség viselésére vagy annak összegére, valamint az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező kérheti a másodfokú bíróságtól a fellebbezés tárgyaláson történő elbírálását, ellenkező esetben az erre irányuló fellebbezést a bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

A fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelem alapján a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

I n d o k o l á s :

A felperes 8 általános iskolai végzettséggel, valamint szerkezetlakatosi szakmunkás képesítéssel rendelkezik, amely a legmagasabb iskolai végzettségét jelenti. Hivatásos szolgálati jogviszonya 1994. február 1. napjától áll fenn. 1997. január 1-jétől dolgozik a Barcsi Rendőrkapitányságon. A szolgálati viszonyának kezdetétől objektumőri beosztásban dolgozott felperes 2000-ig, amely a következőket jelentette: A Barcsi Rendőrkapitányság épületébe belépő személyeket igazoltatta, illetőleg az objektum őrzését és védelmét látta el a felperes munkaköri leírása szerint.

Objektumőrként a felperes elérhető legmagasabb rendfokozata főtörzsőrmester. Iskolai végzettsége és képesítése alapján a felperes II. besorolási osztály, II. beosztási kategóriában, annak VI. fizetési fokozatában sorolták 1997. január 1-jei hatállyal. 2007. szeptember 1-től a felperes munkaköre járőrre változott a 318/25/2007. sz. alatti munkaköri leírás szerint.

Az alperes a felperes 2000. augusztus hónaptól eredeti beosztása mellett, majd 2007. augusztus 1. napjától 2008. július 15-ig folyamatosan, eredeti beosztása ellátása alóli mentesítéssel a magasabb fizetési kategóriába tartozó ügyeletesi beosztásban alkalmazta, azonban az eredeti besorolási bért fizette alperes a felperesnek.

A szolgálati napló adatai alapján ténylegesen a felperes 2006. február elejétől az alábbi időtartamban teljesített ügyeletesi feladatokat:

2006. február hónapban 12 órát,
2006. március hónapban 12 órát,
2006. április hónapban 72 órát,
2006. május hónapban 36 órát,
2006. június hónapban 120 órát,
2006. július hónapban 60 órát,
2006. augusztus hónapban 41 órát,
2006. szeptember hónapban 84 órát,
2006. október hónapban 149 órát,
2006. november hónapban 108 órát,
2006. december hónapban 149 órát,

2006. december 26-án 12 óra ünnepi szolgálatot,
2007. január hónapban 175 órát,
2007. január 1-jén 7 óra ünnepi szolgálatot,
2007. február hónapban 36 órát,
2007. március hónapban 17 órát,
2007. április hónapban 91 órát,
2007. május hónapban 60 órát,
2007. június hónapban 96 órát,
2007. július hónapban 12 órát ügyeletesként,
2007. augusztus 1-2008. júliusáig folyamatos ügyeletesi feladatokat teljesített szóbeli kötelezettség alapján.
2008. január 1-jén 5 órai ünnepi szolgálatot teljesített ügyeletesként.

Összesítve a fentieket:

A felperes 2006. évben szóbeli utasítás alapján 5 hónapig folyamatosan ügyeletesi beosztást látott el, míg a járőri munkafeladatai mellett alkalmasszerűen végzett ügyeletesi teendőt a további 6 hónap alatt.

2007. évben szóbeli utasítás alapján 8 hónapot dolgozott felperes ügyeleti beosztásban, míg a további 4 hónap alatt alkalmasszerűen került beosztásra ügyeletesi feladat ellátására.

2008. évben szóbeli utasítás alapján 7 hónapot dolgozott felperes ügyeletesi beosztásban.

A felperes szakképzettség és megfelelő iskolai végzettség hiányában írásban ügyeletesi feladatok ellátásával nem volt megbízható, illetőleg besorolható, ennek ellenére 2000-től kezdődően esetenként, majd később folyamatosan a fenti időszakban a speciális szakértelmet és nagyobb felelősségvállalást is igénylő ügyeletesi többletfeladatot látott el, amelyért ellentételezést a felperes nem kapott, sem megbízási díj, sem illetménykülönbözet formájában. A felperes közvetlen munkahelyi vezetői tudomással bírtak arról, hogy a felperes nem rendelkezik a magasabb beosztáshoz járó képzettséggel, ennek ellenére bízták meg szóban eseti jelleggel és hosszabb időtartamra is az ügyeletesi feladatkör ellátásával.

A felperes eredeti objektumőri beosztása II/II/9. besorolási osztály, míg a magasabb ügyeleti beosztás besorolása II/IV/14.

A felperes 2008. július hónapban került vissza eredeti beosztásába.

A felperes az elévülés szabályaira figyelemmel szolgálati panaszt nyújtott be előljárójának, amelyben csak 2006. év februárjától kezdődően illetménykülönbözete (ügyeletesi járőr), illetőleg másodlagosan megbízási díj megfizetése iránt.

Az állományilletékes parancsnok a felperes szolgálati panaszának nem adott helyt, ezért azt elbírálás céljából a megyei rendőrkapitányság vezetőjének felterjesztette. A II. fokon eljáró Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetője a 14.000-101/556/2009. sz. sz. határozatában rendelkezett a szolgálati panasz elutasításáról, annak megalapozatlansága miatt. Indokolásában előadta, hogy a megbízást az 1996. évi XLIII. törvény 55. §-a és a 18/2008. (IX.18.) IRM. sz. rendelet 14. §-a szabályozza részletesen, amely alapján a felperesnek azért nem jár sem illetménykülönbözet, sem megbízási díj, mert a munka díjazására megállapított besorolási feltételekkel a felperes nem rendelkezik, és álláspontja szerint az iskolai végzettség, szakképzettség szempontjából fennálló eltérő feltételek, azonos munka esetén is eltérő besorolásra és díjazására adnak alapot.

A felperes határidőben bírósághoz fordult, keresetében három évre visszamenőleg: 2006. február 1. napjától 2008. július 15. napjáig tartó időszakra az alperest objektumőri és ügyeleti beosztás illetménye közötti különbséget megfizetésére kérte kötelezni alperest, levonva az időszakban kapott objektumőri beosztással járó közterületi pótlék összegét, illetőleg a törvényes kamatok megfizetésére is kérte felperes kötelezni alperest.

A keresetét felperes többször módosította és pontosította, végül a következőképpen tartotta fenn:

A felperes elsődlegesen a 7. sz. alatti előkészítő irata alapján 891.551,5 Ft illetménykülönbözet, továbbá 368.000,- Ft megbízási díj, összesen tehát 1.259.551,- Ft megfizetésére kérte kötelezni alperest.

Másodlagos keresete a felperesnek az alperes által elismert, mérsékelt összegű megbízási díj megfizetésére irányult.

Alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a felperes nem rendelkezik az ügyeleti beosztáshoz szükséges érettséggel és szaktanfolyami képesítéssel, ezért a felperes eltérő besorolására, továbbá az eltérő besoroláshoz járó illetmény megfizetésére nincs jogi lehetőség. A felperes illetménykülönbözet megfizetésére azért sem jogosult – alperes álláspontja szerint – mert a munka díjazása során nem minősül indokolatlan megkülönböztetésnek az, ha egyébként azonos jellegű munkavégzésért az eltérő feltételekkel rendelkező személyek eltérő díjazásban részesülnek. A felperes az ügyeleti beosztás kategóriába sorolásra az iskolai végzettségének hiánya miatt nem jogosult, magasabb illetmény megfizetését ezért nem kérheti, ezért nem került sor a felperes megbízására sem, így feladatait szóbeli vezénylés alapján látta el. (BH.2004.123.)

Másodlagosan ha a bíróság az alperes a fenti jogérvelését nem osztotta volna, e tekintetben a Hszt. 50. §-a értelmében 25%-os mértékű megbízási díj megfizetését ismerte el alperes.

Az alperes három évre vonatkozóan 828.000,- Ft megbízási díj jogosságát tudja elismerni abban az esetben, ha a bíróság osztja a felperesi álláspontot a tekintetben, hogy az eltérő beosztásban foglalkoztatása miatt a felperes ellentételezésre jogosult.

A felperesi kereset **túlnyomórészben alapos** az alábbiak miatt:

A bíróság a jogvita elbírálásakor az alábbiakból indult ki:

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 50. § (3) bekezdése szerint

Ha a megbízott személyt az eredeti beosztás ellátása alól mentesítették, részére a megbízással betöltött beosztás szerinti illetmény jár, amely nem lehet kevesebb az eredeti illetményénél.

A (4) bekezdés szerint ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért az illetményalap 25-100%-áig terjedő díjazásra jogosult. A szervezetszerű helyettesnek a parancsnoka helyettesítéséért díjazás nem jár.

A per tárgyi időszakában, a felperesi igény keletkezésekor hatályos 9/1997. (II.12.) BM. rendelet 17. §-a szerint a betöltetlen beosztás ellátásával történő megbízás az adott besorolási osztályba tartozó olyan hivatásos állományú részére adható, aki megfelel a megbízás szerinti beosztás ellátásához szükséges képesítési követelményeknek. Amennyiben a megbízásra az eredeti szolgálati beosztásból történő felmentés mellett kerül sor, az érintettet a ténylegesen ellátott beosztásnak megfelelően be kell sorolni és illetményét ennek alapján kell megállapítani. Beosztásban lévő, de annak ellátásában tartósan akadályozott vagy határozott időre rendelkezési állományba helyezett személy helyettesítése csak a megbízott eredeti beosztásban történő meghagyása mellett rendelhető el.

A 18. § szerint a tartós – 30 napon túli – vezénylést írásban kell elrendelni. Az intézkedés során rendelkezni kell az illetmény és egyéb járandóságok folyósításának rendjéről. A hivatásos állomány tagjának külföldi szolgálatra vezénylése csak a feladat írásos nyilatkozatban történő önkéntes vállalása esetén rendelhető el.

Alperes a felperes iskolai végzettségét, szakképesítését ismerte, nem kötelezte a felperest középiskolai érettségi, továbbá megfelelő szakképesítés megszerzésére. Ezen képzettség ismeretében alkalmazta felperest alperes kezdetben esetenként, majd később folyamatosan ügyeletesi beosztás ellátására, mely magasabb felelősséggel járó feladatot a felperes az alperesi érdekkörben végzett el.

A felperest csupán szóban utasította közvetlen munkahelyi felettese, a mindenkori kapitányságvezető az ügyeletesi beosztás ellátására, írásban részére megbízást nem adtak, a felperes részére sem az általa ténylegesen ellátott ügyeletesi beosztásnak megfelelő illetményben, sem pedig a többlétszolgálat ellátásáért az illetményalap 25%-ának megfelelő megbízási díjban alperes a felperest nem részesítette.

A bíróság álláspontja az, hogy a jogvita elbírálásakor a felperes által ténylegesen ellátott munkaköri feladatok alapján kell eldönteni azt, hogy a felperes milyen juttatásra jogosult. A Hszt. 50. § (3) bekezdése szerinti illetménykülönbözet, avagy a (4) bekezdés szerinti megbízási díjra jogosult, fennállásának feltételeit a bíróság külön-külön vizsgálta.

Kihangsúlyozza a bíróság, hogy az alperes ténybelileg nem vitatta a következőket:
2006. évben a felperes 5 hónapot, míg alkalomszerűen 6 hónapi időtartam alatt teljesített feladatot ügyeletesi beosztásban;
2007. évben a felperes folyamatosan 8 hónapot, míg alkalomszerűen 4 hónapi időtartam alatt teljesített feladatot ügyeletesi beosztásban;
2008. évben a felperes folyamatosan 7 hónapot teljesített feladatot ügyeletesi beosztásban. Így a Pp. 163. § (1) bekezdése alapján a bíróság külön a fentiekre bizonyítást az egyező előadásra figyelemmel nem folytatott le.

A bíróság a jogvita elbírálásakor annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes által ténylegesen ellátott munkaköri feladatok közül mely feladatokat látott el a felperes többletfeladatként, és milyen rendszerességgel, továbbá az alperes által elismert díjazás arányban állt-e a felperes által ellátott többletfeladattal, illetőleg az általa vállalt felelősséggel.

A felperes a szolgálati többletfeladatok ellátását kifejezetten szolgálati érdekből vállalta.

A bíróság azon időszakban, amikor a felperes folyamatosan csak ügyeletesi feladatot látott el, ezen időszakokra illetménykülönbözetet (ügyeletesi-objektumóri), azon perrel érintett időszakokra viszont, amikor is a felperes alkalomszerűen, esetenként a korábbi beosztásának ellátása mellett látott el ügyeletesi feladatokat, ekkor megbízási díjra való felperesi jogosultságot állapított meg a következők miatt:

A Hszt. 50. § (3) bekezdése alapján a bíróság az alábbiakra mutat rá:

A következőzetes bírói gyakorlat értelmében amennyiben a fegyveres testület tagja az előjárója parancsára olyan magasabb beosztást lát el, amelyhez egyébként nem rendelkezik az előírt iskolai végzettséggel, ez esetben nem igényelheti a rendfokozatának megfelelő besorolási osztálytól eltérő besorolást, mint hogy a besorolás a törvény szerint iskolai végzettséghez kapcsolódik. Ez azonban nem zárja ki, hogy az eltérő foglalkoztatására figyelemmel ne igényelhetne illetménykülönbözetet a magasabb beosztásban teljesített szolgálata alapján (BH.2000.178.).

A Hszt. 50. § (4) bekezdés szerinti megbízás szabályai a bíróság álláspontja szerint akkor alkalmazhatóak, ha a felek között esetenként jön megállapodás létre arra, hogy a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg az eredeti munkaköre mellett, vagy ahelyett milyen feladatot köteles ellátni, milyen díjazás ellenében. Az alkalomszerű ügyeletesi feladat ellátásakor a bíróság a minimum szorzóval (illetményalap 25%-ban) határozta meg, figyelembe véve azt, hogy az esetenkénti ügyeletesi beosztás a felperes terhére nem rótt olyan aránytalan többletfeladatot, amelynek ellátására a felperesnek kirívóan nagy erőfeszítésre lett volna szüksége.

A megbízási díj tekintetében a bíróság az alábbiakat is hangsúlyozza:

A Hszt. 50. § (2) bekezdése szerint a megbízás időtartam egy évig terjedhet. A (4) bekezdés szerint ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgáltatást az illetményalap 25-100%-ig terjedő díjazására jogosult.

A fentiekből az következik, hogy a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjaira vonatkozó jogszabályi rendelkezések kifejezetten számolnak azokkal a helyzetekkel, amikor egy beosztás valamilyen okból nincs betöltve, azonban ehhez tartozó feladatokat más ellátja. A törvény garantálja azt, hogy az ilyen tevékenységért ellenszolgáltatás jár.

A felperesnek a szabályszerű megbízására nem került sor, és annak időtartama is meghaladta a törvényben meghatározott mértéket. Az azonban, hogy a munkáltató nem a törvényeknek megfelelően járt el, nem eredményezheti azt, hogy a felperes a jogszerű megbízás esetén járó díjazástól elessen. Általános jogelv: saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. Az alperes 2000. évtől kezdődően alappal felkészülhetett volna arra, hogy a Barcsi Rendőrkapitányság területén megfelelő iskolai végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező rendőrt alkalmaz ügyeletesi beosztás ellátására, ez esetben a jogszabály szerint járó illetményt lett volna köteles kifizetni.

A bíróság álláspontja szerint az, hogy az ügyeletesi beosztás valamilyen oknál fogva nincs betöltve, de az ehhez tartozó feladatot egy arra a feladatra megfelelő, de kellő képzettséggel nem rendelkező személy ellátja, a törvény garantálja azt, hogy az ilyen tevékenységet megfelelően ellentételezni kell.

A fent kifejtett indokok alapján a bíróság azon időszakokra vonatkozóan, amikor a felperes csak ügyeletesi beosztást látott el az objektumőri és az ügyeletesi illetmény különbözetének megfizetésére kötelezte alperest, míg az esetei ügyeletesi feladat ellátásáért 25%-os bérpótlék jár.

Az illetményalap összege a Hszt. 100. § (4) bekezdése szerint évente az Állami költségvetésről szóló törvényben kerül megállapításra. A Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény 59. § (1) bekezdésének a./ pontja szerint a Hszt. hatálya alá tartozóknál 2006. január 1-jétől az illetményalap 36.800,- Ft volt, a 2007. évi költségvetésről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 56. §-a az illetményalapot változatlanul 36.800,- Ft-ban állapította meg.

A bíróság ezen illetményalap figyelembevételével határozta meg a felperest megillető megbízási díj összegét, ami a kérdéses időszakban a 36.800,- Ft összegének 25%-a: 9.200,- Ft.

Összességében a bíróság a felperesi keresetet az alábbiak szerint indokolja:

**I.
Illetménykülönbözet és megbízási díj**

2006. év

5 hónap folyamatos ügyeleti feladat

<i>illetménykülönbözet:</i>	- ügyeletes:	163.453,- Ft
	- járőr:	120.040,- Ft
különbség:		43.413,- Ft x 5(hó) = 217.065,- Ft

6 hónap alkalmoszerű munkavégzés

megbízási díj: 36.800 x 0,25 x 6 = **55.200,- Ft**

2007. év

8 hónap folyamatos ügyeleti feladat

<i>illetménykülönbözet:</i>	- ügyeletes:	163.453,- Ft
	- járőr:	120.040,- Ft
különbség:		43.413,- Ft x 8(hó) = 347.304,- Ft

4 hónap alkalmoszerű munkavégzés

megbízási díj: 36.800 x 0,25 x 4 = **36.800,- Ft**

2008. év

7 hónap folyamatos ügyeleti feladat

<i>illetménykülönbözet:</i>	- ügyeletes:	171.670,- Ft
	- járőr:	126.256,- Ft
különbség:		45.414,- Ft x 7(hó) = 317.898,- Ft

2006. évi illetménykülönbözet:	217.065,- Ft
2006. évi megbízási díj 6 hónapra (25%):	55.200,- Ft
2007. évi illetménykülönbözet:	347.304,- Ft
2007. évi megbízási díj 4 hónapra (25%):	36.800,- Ft
2008. évi illetménykülönbözet:	317.898,- Ft
Összesen:	974.267,- Ft

II.
Ünnepi szolgálat

2006. december 26. (12 óra):	4.644,- Ft
2007. január 1. (7óra):	2.709,- Ft
2008. január 1. (5óra):	1.935,- Ft
Összesen:	9.288,- Ft

974.267+9.288=983.555,- Ft

Az ünnepi szolgálatot alperes nem vitatta ténybelileg, ezért a kereseti kérelemnek a 9.288,- Ft tekintetében a bíróság teljes egészében helyt adott.

A felperes részben pervesztes lett és ezért a bíróság a felperesi keresetet részben elutasította. A bíróság a felperes által ellátott ügyeletesi többletfeladatokat csak 25%-os mértékben ítélte meg a felperes által kért 100%-os pótlék helyett. A pótlék mértékénél a bíróság az alkalmosságú és a többletfeladatok súlyát értékelte és állapította meg minimum mértékben.

Pervesztesség esetére perköltséget a másik féltől egyik fél sem igényelt, ezért a bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 78. § (2) bekezdése alapján olyképpen döntött, hogy mindegyik fél viseli a perrel felmerült költségét.

Az alperes személyes illetéktelen, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM. sz. rendelet 13. és 14. §-a alapján az állam által előlegezett eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A fellebbezési jog a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Kaposvár, 2009. november hó 20.

dr. Varga Rita s. k
a tanács elnöke

Tölgyesi József s. k
elnök
A kiadmány hitelével:

Tölgyesi József